

ERDIKO KAIERA

IÑAKI SALVADOR

EUSKADIKO MUSIKARI ELKARTEA

«Internet zoragarria da baina ezin du beste guztiaren ordezeko izan»

Eskarmentu handiko musikari eta konposatzailea da Iñaki Salvador. Mikel Laboaren ondoan irudikatzen badugu ere, eta gehienetan pianoaren atzean aritzen bada ere, ikuskizun askotako musikaren sortzailea ere bada. Baita musika irakaslea ere. Azken hilabeteotan Euskadiko Musikari Elkartearen buru-belarri ari da.

Testua eta argazkiak:

| IKER BARANDIARAN |

15 urte pasata berpiztu duzue Euskadiko Musikarien Elkarte. Nolakoa izan zen elkartearen iraganeko esperientzia?

Elkarteak 1995 eta 2002 artean iraun zuen, 120 profesional inguru batu ginen eta hasieran jarritako helburuak erabat bete zituen: erakundearen aurrean solaskide izan ginen, bazkideen lan artistikoa zabaltzeko lana egin

genuen, eta hauei hainbat zerbitzu eskaini: kontratazioari lotutako lege aholkularitza, arazo larrietan bitartekaritza...

Musikariok orain lehen baino premia handiagoak dituzue?

Orain lehen bezala, beharrezkoa da elkartearen izatea, baina krisi ekonomikoak musikarien

beharko dugu” entzutea. Zerbait horrek elkarte berpiztea ekarri du. Oso harrera ona izaten ari gara, eta kanpaina egiten hasi aurretik 80 bazkideetik gora ginen.

Orain arte ditugun bazkideetatik gehienak musikari interpreteak dira, baina horietatik asko, agertokietan aritzeaz gain eskola eta konserbatorioko irakasleak ere badira. Musikari konposatzaileak ere baditugu, eta estiloei erreparratuz gero, denetatik dago: abeslari lirikoak, jazz musikariak, abangoardiako konpositoreak, pop eta rock gitarra jotzaileak... Hasiberriak zein izen eta onespren handia dutenak.

Zer eskatzen diezue bazkideei? Eta zer ematen diezue trukean?

Bazkideek urteko 60 euro eman behar dituzte, eta ordainean bi zerbitzu nagusi jasotzen dituzte. Batetik, kontzertuen fakturaziorari lotutako zerbitzua jasotzeko aukera dute. Musikari askok ez dituzte urte osoan kontzertuak egiten eta ondorioz ezin dute hileroko hileroko autonomoen kotizazioa ordaindu. Horri konponbidea emateko, elkarrekin hitzarmena sinatu du Kataluniako Musicat kooperatibarekin. Bestetik, erakundeen aurrean elkarrekin egiten duen lan guztiaren berri izango dute, eta uneoro galdetuko zaie hartu beharreko erabakien gaineko iritzia.

egoera kaskarra areagotu du. Berez lehengo eta oraingo erronkak antzekoak dira. Gure sektorea elkartu behar dugu eta ordezkatuko gaituen ahots bat eratu behar dugu. Musikariok kasu gehienetan bakarka aritzen gara lanean, eta bakardadean ahalegintzen gara geure arazoei aurre egiten. Baina arazo horietatik asko estrukturalak dira eta taldean elkartuta besterik ezingo ditugu konpondu.

Noiz bururatu zitzaizuen elkartea berriro eratztea eta zer izan da zailena?

2012an aurreko zuzendaritza batzordeko kideak harremanetan jarri ginen. Orduan erabaki genuen jendea batzea eta elkartea eratzeko oinarria jartzea. Jende askok animatu gintuen pauso hori ematera. Garai hauetan musikariok beldur eta ziurgabetasun handia izaten dugu, eta ohikoa da “zerbait egin

“Elkartean denetarik dago, abeslari lirikoak, jazz musikariak, abangoardiako konpositoreak, pop eta rock gitarra-jotzaileak... Hasiberriak eta onespren handia dutenak”.

Zeintzuk dira elkartearen lehentasunak? Zertan hasi zarete?

2013an, batez ere elkartea ezagutzera ematea dugu helburua, hazi nahi dugu. Fakturaziorari lotutako zerbitzua kudeatzen eta eskaintzen ari gara; gainera, musika industriaren gaineko erabaki garrantzitsuak hartzen diren foro publiko eta pribatuetan ordezkatuta egotea nahi genuke. Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailarekin batera proiektu handi batean lanean ari gara dagoeneko: diskoetxe, kontzertu areto, eragile pribatu eta musika edo kultura alorreko bestelako agenteak batuko dituen mahaiaren eraketan ari gara. Aspaldian oso zigortua eta gehienetan eskas antolatuta dagoen sektorea babesteko politikak diseinatu behar dira, zentzu horretan proiektuak eta dinamikak abiarazi behar dira. Bestalde, SGAE eta AE moduko kudeaketa-erakundeekin, Musikagileak-ekin

eta beste batzuekin elkartzen hasiak gara, laguntza eta babesa lortzeko, edo elkarlanean proiektuak bultzatzeko. Aurten, esaterako, elkarteak lau master-class antolatuko ditu –jazz musika, pop-rocka eta doinu banden sortzea–. Elkartearen beste helburuetako bat profesionalei etengabeko formazioa ematea da.

“Egia da musikariok garai gogorak bizi ditugula, baina ezin dugu ahaztu sorkuntza aldetik oso garai onak direla. Goi mailako jende asko dago, gazteak oso prestatuta datoz”

Sakondu dezagun apur bat musikarien egunerokoan. Teknologia berriek on edo kalte egiten dizuete?

Hor txanponaren bi aldeak daude: teknologia berriei esker, musikariok bitartekari gabe aski gara, baina era berean, grabatzea eta editatzea askoz errezagoa denez, merkatuan gehiegizko ekoizpena dago, saturazioa. Baina bada besterik ere: CD formatuaren krisia oso garrantzitsua da. Orain musika beste modu batzuetan banatzen eta kontsumitzen da. Zapaltzen dugun lur guztia mugitzen ari da eta ez dakigu aldatetak noraino helduko diren.

Baina dena ez da ezkorra, ezta?

Ez. Egia da musikariok egun gogorak bizi ditugula, baina ezin dugu ahaztu sorkuntza aldetik oso garai onak direla. Goi-mailako jende asko dago, gazteak oso prestatuta datoz, Musikeneren emaitzak ere ikusten hasiak gara. Musika klasikoan eta jazzean –bereziki ezagutzen ditudanak– jakituria handia dago.

Publikoaren ohitura aldatetak egiten du minik handiena?

Mediatikoa eta globalizatzailea den orok zeresan handia du, txikia zanpatu egiten duelako. Gaur egun oso ohikoa da Bruce Springsteenek Anoeta goraino betetzea eta, adibidez, nik kontzertua taberna batean eta 15 lagunentzat egitea. Oso muturreko egoerak bizi ditugu. 80ko eta 90eko hamarkadetan bertako musikari asko maila ertainean mugitzen ginen; 100, 200 edo 500 ikusle artean. Ez zuen inork milaka pertsonako jendetzarik batzen, ezta 10 lagunekoak soilik. Era berean, taldeontzat hain garrantzitsua zen kultura zirkuitua izugarri txikitu da, udalek ez dutelako dirurik.

Profesionalki, errebindikatzen dut maila ertainean jarraitzea, behe-behekoan aritu beharrean. Gizartean beste horrenbeste ger-

**EGIZUHARPIDETZA
EGIOZUHARPIDETZA**

Hego Euskal Herrian 145 € / Ipar Euskal Herrian 176 €

Izen-abizenak

Helbidea

Posta kodea Herria

Herrialdea

N.A./I.F.K.

Telefonia

e-posta

Kontu zenbakia (20 digitu)

Ikasle bazara (unibertitate / euskaltegi) edo Gazte Txartela baduzu %25eko deskontua harpidetzan.

943 37 15 45 · harpidetza@argia.com

Jaso lekuan
kobratu
SEILORIK EZ

argia

1-FD POSTA KUTXA
20160 LASARTE-ORIA
(GIPUZKOA)

TOLESTU

ERANTZUN KOMERTZIALA
Baimen zkia. 17352
(B.O.C. 22/99-06-02koa)

ZELORAREN
HERRIAREN

tatzen ari da, erdikoa desagertzera doala. Dena dela, gure eskaera ez da gu subentzionatzea edo lanik egin gabe bizi ahal izatea. Artista ezezagunagoak garenok ere musikan profesionalki aritzen jarraitu nahi dugu.

Musikari guztiok zaudete norabide berean?

Ez. Batzuek musikari profesionalak eta ez profesionalak bereiztu beharra aldarrikatzen dute. Izan ere, bada bizibide moduan bankuan, fabrian edo nonahi lan egiten duen musikari asko; eta horietako batzuk arrakastatsuak dira, caché handiak dituzte, gainera. Eta badira beste batzuk, ni tartean, eguneko 24 orduak musikan lanean aritzen garenak. Batzuen ustez musika bizibide dugunok bakarrik jaso beharko genituzke laguntzak. Eztabaida handia dago horren gainean. Nire ustez, gure profesionalitatea aldarrikatu behar dugu, arrakastaren gaintik. Hala ere, elkarteko atek musikari guztiei zabalik daude, baita gitarra soilik etxean jotzen duten horiei ere, baldin eta informatuta egon nahi badute.

Egile eskubideez eztabaidatu beharra dago.

Jakina! Gai oso korapilatsua da eta iritzi ugari dago: batzuek copyleftaren alde egiten dute, beste batzuek jabetza propioa babestu eta diruzko ordaina nahi dute... Baina gizartean gai honi buruzko desinformazio handia dago, eta eztabaida ireki nahi dugu ahalik eta iritzi gehien jasotzeko.

Dena dela, SGAEk erabat kakaztu du gai hau, egile eskubideen kudeaketa guztia monopolizatu baitu luzaroan. Musikari gehienok erakunde horren bazkide bagara

“Ozen esan beharra daukat egile eskubideen kudeaketaren defendatzaile garenok ez dugula inolaz ere onartzen SGAEk musikaren kontrola egiteko bultzatu duen estatu poliziala”.

ere, garbi dugu ez gaituela berorrek ordezkatzeko. Ni, adibidez, egile eskubideak babestearen aldekoa banaiz ere, uste dut SGAEren jarrera gehiegizkoa izan dela, eta gainera gerora egiaztatatu da lapurreta egin dutela. Guztiok haien kontra jartzea lortu dute. Inoiz txantxan esan didate ez dutela dutxan nire kanturik txistukatuko, ordaindu behar izango dutenaren beldur. Ozen esan beharra daukat egile eskubideen kudeaketaren defendatzaile garenok ez dugula inolaz ere onartzen SGAEk musikaren kontrola egiteko bultzatu duen estatu poliziala.

Ikusiko dugu inoiz egile eskubideak kudeatuko dituen Euskal Herriko erakunderik?

Zalantzan nago. Batetik, egile eskubideen gaia oso zabala dela-

ko eta Internetek zabalkunde handiagoa ematen diolako; eta bestetik, erakunde are eta zabalagoek indar handiagoa egin ahal dutelako. Baina erakundearen eta artistaren arteko hurbiltasuna ere garrantzitsua da. Hortaz, Euskal Herriko erakundea, isolatuta egon beharrean, beste batzuekin federatuko balitz, egingarria izango litzatekeela uste dut.

Kontzertuek lehen zuten balioa galdu dute?

Ikusleek interes puntu bat galdu dute, ez dago zalantzarik, eta horren erantzukizunaren zati bat musikariona ere bada. Eskaintza eskaera baino askoz handiagoa da, ikusleek ez dute diru askorik. Faktore kaltegarri ugari dago: telebistari gehitu zaio spotify, streaming edo youtubek kulturalki asetzen gaituztela pentsatzea... Jendea ez da dagoeneko kalera irteten, ez da zinemara, hitzaldietara, ez eta kontzertuetara joaten. Internet zoragarria da, baina ezin du gainerako guztiaren ordezkotza izan.

Eta musikariok, autokritika eginez, onartu behar dugu ez ditugula behar beste zaintzen eszenaratzea, soinua, lekua eta puntualtasuna. Gure helburua izan behar da ahalik eta kalitate handieneko emanaldiak eskaintzea musikan, une hori magiko bihurtzea.

Zein izan behar da erakunde publikoen rola?

Erakundeek, beren kabuz biziraun ezin duten musika talde, diskoetxe eta bestelakoak babestu beharko lituzkete; kultura eta artearen sareko eragile ahulenei laguntza eman beharko lieke. ■

